

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus, Dissapte 28 de Juliol de 1900

Núm. 3.626

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s'alternan los originalmentencas que no s'publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . . Ptas. 1
a provincias trimestre . . . . . 3'50
Extranjer y Ultramar . . . . . 5'
Anúncis, a preus convencionalis.

Farmacia Serra

12 ANYS

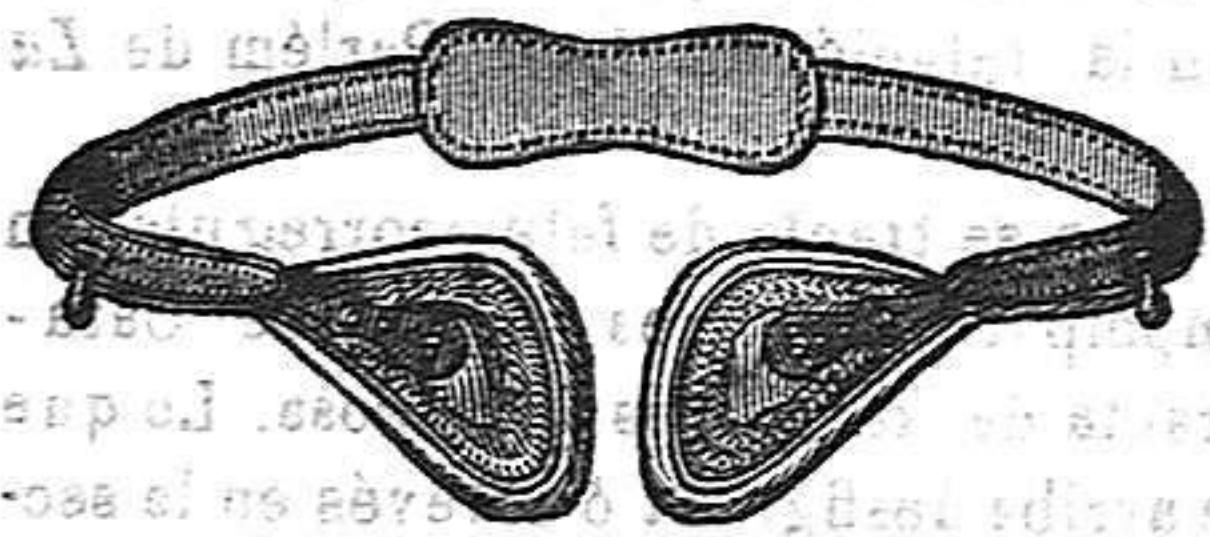
de continuadas curacions y d'una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per oronica y rebelde que sia tota classe de . . . . .

TOS

La que paga més contribució de la provincia.

IMPORTANTÍSSIM

als herniats (Trencats)

Lo que acredita a una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni el reclam de falsos remiits y certificats, medís molt empleats en las grans capital; pero aquí, ahont tots nos coneixem, sols los fets ab sa incontrastable elocuencia assentan las reputacions; per aixó aquesta casa s'enorgulleix d'haver fet de cada comprador un parroquí y de cada parroquia un propagandista entusiasta.

Son molts los que han acudit a consultarme creguts d'estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s'han convensut de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatius d'aquesta comarca respecte al meu establiment «La Creu Roja» y «ls set anys de práctica en la casa Clausolles de Barcelona, son garantías que no olvida el públich.

Braguers de tota classe lo més práctic y modern pera la curació de las hernias

Especialitat en braguers de cauchuc pera la completa y prompta curació dels tendres infants.

Elastichs omoplátics pera evitar lo carregament d'espatllas.

Faixas hipogástricas pera correjir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgia especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT LA CREU ROJA PLASSA DE PRIM.-REUS

INSTITUT VACUNÓGENO SUIS ♦ LAUSANNE

DEPOSIT EXCLUSIU A REUS

D. ANTON SERRA (farmacéutich)

Arrabal Santa Anna, 80

LINFA

Tubo pera 2 a 3 vacunas	Ptas.	1'25
Tubo pera 8 a 10 vacunas	>	1'50
Tubo pera 20 a 25 vacunas	>	3'00
Estutz ab 5 tubos pera 2 a 3 vacunas	>	4'00

PULPA

Placas pera 3 a 4 vacunas	Ptas.	1'50
Placas pera 6 a 8 vacunas	>	3'00
Pots pera 25 vacunas	>	8'00
Pots pera 50 vacunas	>	15'00

L'ADVOCAT

D. RAMON VIDIELLA Y BALART

ha trasladat son despalg al pís primer de la casa número 1 (bis) de la Plassa de Sant Francesch, cantonada al carrer del mateix nom.

Seceló doctrinal

Orientemnos

I.

Figureuse una societat que rodola arressegada per una corrent mes ó menos artificial, pero de suficiente forza pera estimbarla, prevalguentse de l'anemia que te atrofiada la conciencia nacional; figureuse que d'entre mitg de la brahó sorda de la orgia y de la bo-rratzera que generalment precedeix a las catástrofes sociales, ne surtan vegades seny, crits d'alarma y profesías que moran ofegades per la disbauxa, condemnadas y trepitjadas per la multitud bestializada pels seus directores que l'aquissan contra 'ls que las proferixen, acussantlos de notas discordants y fins d'enemichs de la patria.

Y heus aquí que ve 'l daltabaix. Tot s'enruna, despareix la riquesa després del honor y la dignitat, que ni es possible salvarlos del enfonzament general. Y heus aquí que aquella societat envilida s'esperta esborronada, y al compendre la immensitat de la seva desgracia sent tremolarli 'l oos a impuls de la interna

indignació. La conciencia social sembla voler desesper-
tarse.

Alló es la pedra de toth, lo reactivu que ha de revelar la calitat del element en observació. Que la conciencia pública s'a revella per complet, fent «tabula ressa» de tot quant, homes ó ideas, ha contribuít a sa perdició y fent justicia y dessegviant als esperits rectes, a las ánimas sinceras y honradas que en mitg de la hogaeria universal y riscnadas de tote mena, reptaren als exaltats y als que 'ls exaltavan per propia conveniencia, y proclamaren la veritat quan los demés la enfonzavan dins del pou? Es que aquella societat se vo salvar y, per lo tant, mereix esser salvada.

Que, pel contrari, aquell instintiu moviment de reacció queda ofegat per la estúpida apatia de la inconciencia, no produhint altre efecte que 'l d' un tó-
pich aplicat a una bestia degenerada, sense esma pera defugirse de las mans dels seus explotadors que, eclipsats un moment pel terrabastall de sa propia obrá, tornan a sa tasca de desviar la opinió pera viure a costa de ella? Allavors ja poden dir que aquella societat es perduda sense remey.

Ara be: aixó es lo que en bona part hem vist entre nosaltres. Que n' fa de temps que l' Estat espanyol va de mal en pitjor! Se pot dir que la seva spoteosis insurará la seva decadencia. Feltava sols fer lo darrer capbussó, y 'l quart poder del estat, ó sia la premsa, que semblava que posada al servey de la política venal no podia ja baixar més fondo, pero que encara ho ha lograt entrant a sou de la especulació judayca, ens hi prepará obrint un període de follia y de vergonya que no te parió en la historia, período

que recordém ab pena y fástich los que estimém lo bon nom d' Espanya, molt més que 'ls que a cada moment se 'l posan al cim del cap,

Quina unanimitat més desesperant la de la premsa y polítichs espanyols durant aquell període! Centadas foren las publicacions periódicas que s'atrejiren a fer cara a la disbauxa de patriotisme de carreró y de panxa contenta. Unas per interés d' empresa, altres per conveniencias de partit y las demés per l' esperit de quixotisme, totas eran a la una a empenyar als governants cap al desastre, fins quan aquets, espantats de las consecuencias, feyan posat de tranzigir ab la rahó. Però entre las excepcions de la regla general, cal posarli en primer terme la premsa catalanista, que desde 'l primer moment se declará enemiga de las guerras colonials, proposant solucions arreglades a justicia, que d'adoptarse, encara a horas d' ara foren Espanya una potencia colonial respectable. Lo degá de la premsa catalanista feu una de las campanyas més brillants que conta en sa ja llarga vida, campanya que sols li valgué la persecució y 'l desterro, donchs las veus de la rahó foren malagunyadament vensudas per la hogaeria patriótica que trastornava 'ls carralls y 'l llac espanyol tan l'omiat ne bregat a terra, no ab la estudiada posa dels gladiadors romans sino aixancerrat com los pallassos dels circoos de caballs.

La terrabastada fou de las que forman data en los anys de nostra societat. Los patriotas de tots los estaments cridaren molts d' ells: «Engany!» Fins alguns polítichs y periódichs, principals factors de la desfeita, arribaren a entonar el «mea culpa». La única premsa que quedá en bon lloch, refermá 'ls accents de la seva propaganda, logrant profitosas lleyas, y homes d' Estat de la talla d' en Silvela y altres, fe-
ren francas declaracions regionalistas, que sols tenian de sospitosos lo violent de las circunstancias que 'ls hi arrancava, y fins prometeren donar, en part ó partide, satisfacció a la opinió sensata.

Mes aquí acabaren los efectes del tópic de que parlava snara. Vegent los responsables que 'l poble ne 'ls havia pas rossegat, com sens duple creyan en conciencia mereixer, redressaren lo cap y ayist trobaren manera de tornarse a encabir a la devantera de la desballestada carranca del Estat que, guerxe y desvionada, tornava a bots y empentas a rodolar pel pedregal. La resurrecció del país per la nova doctrina, suposava la mort dels procediments valls y 'ls homes que de tals procediments viuen no s' hi resignan a morir.

Y aixis estém. Aquella premsa política y especuladora que reya quant lo país plorava, que s'enriqueix quant tothom anava a la miseria, que tenia agavellat lo patriotisme venentlo al módich preu de cinch centims la porció, tornava a pujar al candeleru en quant passá l' estupor de la caygada, y las mateixas energias que havia empleat pera desviar l' opinió inconscient y atiararla contra los governants empenyentlos als grans erros y privantlos l' acció que per instint de conservació tal volta haurían desenrotllat per millors camins, segueixen empleant ara contra lo núcle d' opinió sensata formada al redós del iris de resurrecció. Aquesta premsa y aquets polítichs que sols viuen de ficcions y llegendas, han inventat la llegenda del separatisme y fundat la teoria de que, sent ells la patria, qui va contra ella contra la patria va.

Aquest es lo moment històric que valdria escol·lir pera berrarhi un treball de reflexió sobre la situació actual de nostres partits polítics ó, millor dit, de las comparses que portan lo nom de tals davant del problema social precipitat per nostres desastres, treball que ns conduheix a la finalitat de presentar nostra doctrina regionalista tal com la sentim y concebim.

Pero aquest estudi l'aurém de fer, no ab la consciencia del polítich de professió, avésat á las lluytas periodísticas y al tantum dels truchs y triquiñuelas de la gent del ofici, no, sino ab la del home de sa casa que a mora de són llegint política del dia y de fastich al veure lo joch dels que de la política viuen. Parlarem casualament, entenent que ns dirigim als de més aprop, que no donant á nostras paraules més alcans del que realment tenen, sabrán salvar la recititut de nostras intencions.

M. V.

Lo triomf del Catalanisme

Molts, de bona fé—que dels qui no'n gastan, tant se ns en dona—creyan y feyan corre que'l Catalanisme era un enemich de Catalunya y d'Espanya.

Curts de vista y pobres d'esperit, se cremavan ab los catalanistas que retreyan las memorias més adoradas de la historia catalana, y s'esparveravan al veure que l'ánima de la terra, flingantada per aquets recordatoris, se desensopia y anava adonant-se d'ella mateixa.

Encara no sentían parlar de Felip V, que ja apretavan á fugir, y ab las mans al cap declamavan contra ls imprudents y seballuts que, remanant los ossos del rey butat, s'esposavan á ressucitar desavinenças y odis que havian d'haver mort pera sempre.

Lo catalanisme, trayentse del davant aquets entrebancayres, seguí exposant al poble catalá los records més instructius del seu passat, y'l poble de Catalunya, poguent relacionar ab aquets records la precedencia y ls caràcters dels seus danys presents, arribá á veure clar que, com diuen los castellans, *de aquéllos poblos salieron estos lodos*.

Aixó era un bon pas, y com que ls passos bons menan á bon indret, lo poble de Catalunya, després d'aquella visió, ha pervingut á sentir la necessitat d'estudiarse en lo present, en relació ab lo passat, *para ara som en aixó*. Ara Catalunya se mira á si mateixa y s'heu endarrerida en lo camí que té de seguir y pel que ab més sort y llestesa continuaren altres pobles que algun temps mirava al darrera seu; y sap de cert que aquest endarreriment li vé d'aquells fets històrics pels quals, perdent sa autodirecció, quedá sotmesa al guiament de poders d'aspiracions anacròtiques y may convenientes á la vocació y aptituds del poble catalá.

Y, per aixó, ja no'l catalanisme y ls catalanistas, sino tots los catalans instruhits y bona gent, rumian avuy de fort y ferm com y de quina manera podrà rependre Catalunya sa propia direcció, pera vigorisar sas forsas y multiplicar sos medis á ff de poguer rescabalar el camí perdut y posarse al costat dels pobles més progressius y anar ab élls á la conquista del augment de la perfecció de la humanitat.

Aquesta es l'obra del catalanisme, d'aquell que exaltá á Claris y malehí á Felip V; y ls curts de vista y pobres d'esperit que s'escaudaitzavan d'aquestas prédicas; avuy en la sinceritat del fons del seu cor, senten bé que'l catalanisme ha ensenyat á Catalunya la via de son progrés y dignificació, la que élls mateixos, bons catalans al ff, voldrian que se seguís perquè comprenen qu'és un gran bé pera ella sense ser cap mal pera Espanya.

La ensenyansa del castellá

A CATALUNYA

Fa pochos dias que la Societat Económica Barcelonina presentá al Ministre d'Instrucció pública y Bellas Arts, una rahoñada instancia, en la que sollicitava que en totes las parts d'Espanya que parlan altre llenguatge del castellá, com son Catalunya, Galicia, y Basconia, s'ensenyés aquest per la base d'adaptació, es á dir mitjansant la comparació ab lo llenguatge propi.

La petició no pot ser més llògica. Avuy dia los nens catalans, gallegos ó vascos no saben be'l castellá ni tampoch sa llengua nadina. Parlan aquesta última en sa llar, ab sos companys, ab sa familia y d'aquesta llengua no'n reben cap lliçó; aixis es que millor que parlaria lo que fan es malbarataria. Parlan, per altre part, lo castellá en las escuelas y

com sigui que se ls ensenya d'una manera directa resulta que ls falta fonament pera obtenir l'estudi que han fet: se veuen per aquest medi d'ensenyansa ficats dintre un element extrany y obligats á mouershi ho fan á las palpantas. Resulta, donchs, que ls nens catalans, gallegos y vascos ni saben sa llengua propia, á causa de no ensenyarseloshi, ni tampoch lo que ls hi ensenya, la castellana, per deficiencias en lo método d'ensenyansa.

Altra cosa fora si se ls ensenyés lo castellá mitjansant la comparació ab la llengua propia. Coneixerian bé sa llengua propia, ja que aquest procediment presuposa la ensenyansa y'l coneixement perfect de la mateixa, y coneixerian també la llengua castellana. La raho es senzilla. En tota classe d'estudi convé sempre un punt d'apoyo ahont dirigir-se, un punt ahont ficarhi la mirada; y dit está que aquesta conveniencia es molt més marcada en las inteligencias infantils. Per aquest procediment lo tindrian lo dit punt d'apoyo y tindrian també lo punt fíxo ahont dirigir la mirada.

Exemples práctichs de la pernicioso influencia que ha exercit y exerceix lo sistema d'ensenyansa castellana, los trobem á cada pás á Catalunya. Un exemple bastará. Sabut es que'l catalá, al igual que'l francés, presenta diferents sons en algunas de sas vocals: sons que indica la diversa acentuació que s'usa. Aquesta riquesa de vocals suposa una altre riquesa més important: la del llenguatge puig que tenint més sonidos se presta més á amotllarse á lo que deuen representar, quina relació no es altra que la causant de la riquesa del llenguatge. Donchs bé, ensenyats unicament ab lo castellá se riuhen molts catalans de que tinguém més vocals, dihent que no hi ha més que las a, e, etc. del cartell del Colegi; y la inmensa majoria dels que escribim (y aixó es més grave per tractarse de personas que podrian per sos coneixements sostreures á tal pernicioso influencia) encare que sapiguém que realment hi ha diversitat de sons en las vocals catalanas y que cal, per lo tant, marcarlas bé pera que tinguin son valor propi, escribim y obrém com si tot fos hù, contribuint d'aquesta manera á desvirtuar lo llenguatge catalá. La causa d'aixó últim que deyam no es més que la rutina, ensenyada en l'estadi de nens y continuada en las aulas del Institut y Universitarias, ahont s'hi aprenen altres rutinas més importants y més fondas:

Per aixó que portem dit, ha de compendre la capital importancia que te la cuestió que en sollicitut al Ministre planteja la Económica, ja que tracta de treure un mal fondo que comensant per la quitxalla domina fàcilment á tota la gent entenimentada. Es pel catalá, gallego y euskar cuestió de vida ó mort la resolució que s'dongui en aquest assumpto, puig lo temps malejará aquets llenguatjes si s'continua com are; y'l que avuy pert un só, demá perderá una paraula, demá passat un altre, y no tardaran sos mateixos fills á desconeixe.

En altres passios, com que no voldrian fer entrar lo clau per la cabota ni tampoch entrar per la finestra, ni aquest problema s'hauria plantejat ni s'hauria tractat de distribuir los llenguatjes dels pobles. Aquí sí. Simbolisat com está lo caràcter del Estat que governa per aquella superba empresa de la *Invisible*, no es extrany que s'empenyin ara ab empreses impossibles, com la de matar llenguatjes.

Veurem lo que din En Garcia Alix á la petició de la Económica, encare que pot boy presumirse: quina será. Sí, no cab tenir esperansas en lo que pugai fer lo ministre. Lo Ministre continuará la tasca comensada per sos antecessors y las escuelas continuaran sent lloch de tascas inútils y dolentas.

CRÓNICA

Sessió del Ajuntament

Baix la presidencia del primer tinent d'Alcalde don Emili Briansó y ab assistencia dels regidors senyors Jordana, Oliva, Borrás, Navás (J.), Vergés, Güell y Guasch, se celebrá ahir al cap-vespre la de segona convocatoria corresponent á la present setmana.

Se llegí y a probá l'acta de la anterior.

Se llegí un ofici fent saber al Ajuntament que á proposició del celebrat pintor Villegas s'acordá senyalar ab una lápida conmemorativa la casa de Rome hont habitá y morí nostre eminent paisá, gloria del art, en Marian Fortuny.

Se llegiren y aprobaren varis dictamens entre ls que n'hi figurava un de la comissió de regidors advocats á la informació feta sobre l'assumpto Serqueda, en que s'acordá passarhe als tribunals pera que procedixin com de justicia correspongui.

Se judicó á favor de D. Jaume Fol Gilebert, la subasta pera procedir al enrajolament d'alguns trossos de varias salas del Hospital.

S'aprobaren varis comptes de particulars contra l'Ajuntament.

Lo Sr. President enterá á la Corporació de la visita que per acort del Ajuntament se feu al Sr. Governador, qui rebé, diu, á la comissió ab mostrás d'afecte prometent fer tot quant fos de justicia en la cuestió de l'Alcaldia d'aquesta ciutat.

Y després de tractarse alguns altres assumptos d'escassa importancia s'aixecó la sessió.

Alguns periodichs de la capital del primpocipat parlan del concert donat en nostra ciutat per l'Orfeo Catalá ab una inexactitut filla, ben filla de la més descaçada mala fé. No ns estranya sabent com sabém com se fan aquells diaris que no tenen altre objecte que sostenir lo caciquisme de Planas y Casals, uns ab la careta de conservadors, altres ab la de fusionistas y altres ab la de republicans.

Pero entre ls diaris n'hi ha un que no compreném entre aquestos, al que sempre hem vist tractar las cuestiones catalanistas ab veritable imparcialitat y sobre tot gran exactitut en la relació de fets. Parlém de *La Vanguardia*.

Aixó s'entén quan se tracta de fets ocorreguts en la capital del primpocipat ó en altres llochs de Catalunya. Quan se tracta de Reus ja es altre cosa. Lo que passa aquí sempre arriba desfigurat ó al revés en la secció telegráfica de *La Vanguardia*, per que per més que'l periodich sigui formal y serio lo corresponçal pot ser, com realment resulta, un embustero.

Y es que'l corresponçal se preval del seu càrrech pera fer dirre *La Vanguardia* la política que sempre ha fet dins de Reus, es á dir, la de conservador de mala mena, com el cas de s'hi ab aquests

Per aixó está ara al costat del alcalde ilegal, per aixó está devant per devant de tots los regidors del Ajuntament, per aixó un que telegrafia qualsevol tonteria que aquí passa á *La Vanguardia*, s'ha abtingut de telegrafiar lo ocorregut en l'Ajuntament perquè resultaria un ridícul pera lo Sr. Muñoa.

Y *La Vanguardia*, que tant depressa porta telegraficament cosas petites passadas á Reus, tingué de parlar copiantho d'altres diaris de l'actitut digna y valenta de nostre Ajuntament ab motiu del incident del pas del ministre per Reus.

Y per aixó un sol crit de *Viva Espanya* donat inoportunament y ofegat per los nombrosos *Viscas al Orde y á Catalunya* arriba aumentat y alsat á la quinta potencia á las columnas telegráficas de *La Vanguardia* ab gran sorpresa dels molts suscriptors d'aquest diari que eran al teatre Fortuny y seben com van passar las cosas.

Segons llegim en los telegrames de Madrid, en Silvela no dona cap importancia als fets de Reus.

Com suposém que ls fets á que deu referirse s' relacionan ab la vinguda del «Orfeo Catalá» á nostra ciutat y á la gran rebuda que se li feu, no acabém de veurer l'alcans que puga tenir la opinió d'en Silvela en aquesta manifestació d'un poble que pensa, sent y sab apreciar en lo que val lo renaixement del art catalá.

Reus, lo dia de Sant Jaume, aixis ho demostrá malgrat lo que pugni dir en Silvela y lo que pogueren fer pera deslluhir la festa de dimecres aquells escassos elements que'l caciquisme d'aquesta ciutat fa servir de joguina pera sos fins.

Com haviam previst foren an gran número los forasters que atragué á nostra ciutat la visita que ns feu dimecres, diada de Sant Jaume, l'«Orfeo Catalá». Sens aquesta gran festa que organissen los catalanistas de Reus, se pot ben dir que aquest any las firas de Sant Jaume s'haurian vist del tot desanimadas.

La companyia del senyor Borrás que al venir á Reus se feu anomenar Catalana y Regionalista, ab sorpresa hem vist que ha tret del baptisme'l segon títul. De prompte no ns hi ficarem en aqueix detall, pero al veure dijons á la nit que'l Teatre Fortuny presentava l'aspecte d'un desert per lo desanimat, volguerem indagar la causa y no ns calgné fer gayres diligencias pera descubri-la, puig al primer que interrogarem nos feu donar en lo *quid* de la deserció del públich.

Ara sola manea que'l senyor Borrás li esborri també'l primer apellido y de Companyia. Catalana Regionalista hi deixi no més que'l nom, Companyia... y la quedará ab los bastidors que'l admirin.

Lo ocorregut á Castellvell ans d'ahir á la tarde, segons un colega local, es com segueix:

«Sembla ser que'l vehí de dita vila Joseph Martí

Monné (a) Boté, li tallaren varios arbres d' una propietat, y presumint lo Martí que l' autor del fet fou lo jove Carlos Martí (a) Muchacho, tingué ab aquest una disputa en las inmediacions de la finca, resultant lo Martí ab una ferida en lo costat, que li produí abundant hemorragia.

Mentres en lo costat dit se trobava Boté, passá el fill d' aquest Joseph Martí Corominas y 'l cunyat del primer Ramón Sans y Miral, de la Canonja, quins se dirigiren en busca del Muchacho, al que no pogueren donar alcans pero, trobantse ab lo jove Joan Massagué Boada, parent del Muchacho, li inferiren al semblar, quatre feridas en la part esquerra del pit, alguna d' ellas grave, segons se 'ns digué.

Al tenir noticias de tals fets lo Jutjat d' aquest partit, se personá á Castellvell ab lo metje forense senyor Borrás, prosseguint la práctica de las oportunas diligencias.

Lo Jutje municipal d' aquella vila D. Salvador Prats, secundat per forasas del somaten y una parella de la benemérita lográ la detenció de Joseph Martí Corominas y la de Ramón Sans, sens que pogués ahir ser hagut lo Carlos Martí.

Los dos primers ingressaren á las deu d' ahir nit á la presó d' aquesta ciutat.

Lo fet causá gran impressió á Castellvell, poble que celebrava ab gran alegría una de sas festas majors.

Sembla que entre las familias del Joseph Martí y del Joan Massagué, hi havia ressentiments de fá molt temps, al punt d' haverse seguit una causa al avny ferit Joan Massagué, per haver amenssat de mort ab una escopeta al Martí, sent Jutje municipal de la vila.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en l' Administració de consums per diferentes especies puja á la cantitat de 940'35 pessetas.

«Quers es poder»

Y 'l que vulgui se pot curar pagant després de curat. Curaçió de qualsevol mal venéreo ó sifilitich. Para més detalls llegeixis en 4.ª página Miraculosos confits ó Inyecció anti venéreo y Roob anti-sifilitich COSTANZI.

Secció oficial

Registre civil

del dia de Juliol de 1900
Naixements
Joseph Mercadé Montseny, de Joseph y Maria.
Joseph Ripoll Nebra de Joseph y Lluisa.
Matrimoni
Cap:
Detuncions
Francisco Estivil Test, de 72 anys, Bages, 12.

Secció religiosa

Sant d' avny. — Sant Victor.
CULTS RELIGIOSOS
Parroquia de Sant Francesch.
Dama á dos quarts de vuit del matí tindrà lloch la Comunió general en Ntra. Sra. dels Dolors y per la tarde á dos quarts de cinch la funció mensual en exposició de Sa Divina Magestat.
Sant de demá. — Santa Serafina.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 26.

De Mazarrón, en 4 ds., bal. Consuelo, de 77 ts., ab efectes, consignat á D. Joseph María Ricomá.
De Marsella y Barcelona, en 3 ds., v. Cabo Ortega, de 1.201 ts., ab efectes, consignat á D. Marián Peres.
De Port-Vendres, en 3 ds., gol. Joven Pepita, de 73 ts., ab bocoyes buyts, consignat á D. Anton Mariné.
De Civitavecchia y Vilanova y Gallur, en 17 dias, ber. gol. italiá Adelia, de 171 ts., ab efectes, consignat á D. Joan Gonsé.
De Amberes, en 8 ds., v. alemany Urenes, de 673 ts., ab efectes, consignat als senyors Boada germans.

Despatxadas

Pera Cetta, v. Correo de Cartagens, ab vi.
Pera Glasgow y esc., v. inglés Frutera, ab efectes.
Pera Bilbao y esc., v. Cabo Ortega, ab efectes.
Pera Barcelona, bal. Consuelo, ab tránzit.
Pera Liverpool y esc., v. Tintoré, ab efectes.
Pera Gandía, l. Santa María, en lestre.
Pera Bilbao y esc., v. Melitón González ab efectes.

J. Marsans Roí

Representant, Joaquim Sociats

CARRER SANTA ANNA, 26.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d' ahir.

Table with exchange rates for various locations: Interior, Amortizable, Colonial, Cubas 1886, Cubas 1890, Filipinas, Exterior París, París, Londres, etc.

Ordres de Bolsa para Barcelona, Madrid y París. — Compra y venda al contat de tota classe de valors. Descompte de coupons. — Compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos. — Giros sobre Barcelona y Madrid.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, 27.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Table with exchange rates for various locations: Interior, Colonial, Orenses, Norts, Alicante, Filipinas, Exterior, París, Londres, etc.

Se reben ordres para operaciones de Bolsa Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de coupons y compra de monedas de tots los paissos.

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Table with exchange rates for London, Paris, and Marsella, including terms like 'dias fetxa' and 'dias vista'.

VALORS LOCALES

Table with local values: ACCIONS (Gas Reusense, Industrial Farinera, etc.), DINER, PAPER, OPER.

Anuncis particulars

RECADER DIARI DE REUS A BARCELONA.

EDUART ARGEMÍ, te 'l gust de participar al públich en general y á sos amichs en particular, que fa 'l viatge diari de Reus á Barcelona y vice-versa. S'encarrega de tota classe de recados y comissions á efectuar ja sia á Barcelona ja en alguna de las estacions de la via de Vilanova abont te corresponsals. Hora de la sortida de Reus, 4'35 matí. Id. d' arribada á Reus, 5'35 tarde. Los encarrechs son entregats á domicili segons se desitji. A Reus dirigirse al carrer de Llorens, 33, besté, y á Barcelona, Hospital 2 y 4. Lo preu dels encarrechs es módich. Lo recader compta ab totes las garantias exigibles.

LLIBRES

Poesias, de D. Eugeni Meta y Misrons. — Una pesseta, 1 tomo.
Rosari del cor, poesias de D. Francisco Gras y Elías. — Dues pessetas, lo tomo.
Se venen en l' Imprempta d' aquest diari.

PASTILLAS FONT Cloro-Boro-Sodicas á la Cocaina y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totes las bonas farmacias y principals droguerias.

AVIS

La Camiseria de JOSEPH MARRÓ-RELL, s'ha trasladat del Arrabal Santa Anna, núm. 10, al carrer de Monterols, núm. 40.

Gran novetat en corbateria, géneros de punt botons y gemelos para camisas. Se confeccionan calsetets, camisas, colls y punys. Especialtat en la mida.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

COMPANYA CATALANA REGIONALISTA

DIRIGIDA PER LO PRIMER ACTOR

Don Enrich Borrás

Funció per avny. — 5.ª d' abono. — Lo precós drama en 3 actes y en prosa del eminent dramaturch don Angel Guimerá «Mossen Janot» y 'l magnífich monòlech del mateix autor «Lo Mestre Oliguera» y la pessa d' D. Albert Llanas «Los raigs Y». Entradas á localitats 70 cénts. Id. al Paradís 45. A las 9

Telégramas

Madrid 27.

Aquest matí ha manifestar lo senyor Silvela que la vaga dels forners séguix estacionada.

Ha dit també que no hi ha noticias de Pekin, y que aixó, junt á que tampoch n' han rebut los Goversns de las altres nacions europeas, deu apreciarse com un sintoma dolent, semblant confirmar lo temor d' haver succehit una hecatombe.

Lo senyor Silvela marxará á San Sebastian lo dia dos ó tres del mes que ve.

Tots los pressupostos parcials los tindrà en son poder lo ministre d' Hisenda, á mitjans del mateix mes.

Lo ministre d' Obras Públicas ha designat lo sistema de timbres d' alarma, en los trens, per ser lo mes recomanat per totes las divisions, per la seguretat en la combinació ab los trens automátichs.

S' establiran multas molt grossas als que fassin ús sense necessitat dels timbres automátichs.

Diuen de Tànger que 'l Sultá del Maroch ha enviát á Tafilet uns delegats escoltats per un regiment, al objecte de rectificar la frontera d' Algar en lo sentit demanat per Fransa.

Han sigut ratificadas las concessions fetas á la embaixada espanyola.

Telegrafian de San Sebastián que la familia Real acompnyada del princep Carles, s' ha passejat per la platja.

Lo Governador de Jaén, senyor Burell, ha presentat la dimissió del seu càrrech per motius de salut.

Demá la Reyna firmará 'l ley sobre accidents del treball.

Paris 27.

Un telegrama de Tien-Tsin rebut á Londres, diu que corre lo rumor de que 'ls russos han entrat á Pekin, trobant vius als europeus.

Se dupta de la veritat d' aquesta noticia.

Un telegrama de Londres diu que s' tem una ruptura entre Russia y Inglaterra.

Se suposa que Inglaterra s' ha aliat ab lo Japó para lo moment de la ruptura.

Los russos se preparan para marxar sobre Mukden.

Un telegrama de Canton diu que 'ls xinos han degollat á mes de 10.000 indigenas que s' havian convertit al cristianisme, á pesar de la presencia de las tropas aliadas.

També han sigut assassinats dos missioners anglesos á Horiadi Xansi.

L' embaixador de Xins á aquesta ospital ha declarat que ell estava plenament convenut de que los ministres estrangers de Pekin están á salvo.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució, 7

MIRACULOSOS CONFITS COSTANZI

INJECCIÓ ANTIVENÈREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

No pocs envejosos sufren grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públich de totes nacions los Remey Costanzi, que han curat mils de malalts de venèreo y sífilis encare sent sos mals crònichs de més de 20 anys.

A. SALVATI COSTANZI
Carrer Diputació, 435.
Barcelona

Dits medicaments son d'efecte tan marvellós pera 'ls estrenyiments uretrals, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant ademés las perillosas candelillas. En dos ó tres dias será radicalment curada la purgació recent y en cinch ó sis dias la crònica y gota militar. Inmillorable pera las úlceras y flujos blancos de las donas, arenillas y catarros de la vejiga, escosores uretrales, cálculs, retencions d'orina y demés infeccions genitò urinarias y especialment la sífilis encare que s'ha hereditaria. Pera la curació de la sífilis, lo Roob ha donat probas patents d'una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitichs fins ara coneguts, porque es l'únic que no conté loduro de Potasio ni cap sustancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarrestar los efectes de tals sustancies, tan desastrosos pera la salut, ja que com es sabut causan malalties no menys fàcils de curar. Lo Roob te ademés la ventatja de poderse usar ab profit en qualsevol mes del any. Als incrédols se 'ls hi admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l'inventor. Carrer Diputació, 435, Barcelona.— Preu de la Injecció Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits anti venèreos para quins no vulguin usar inyeccions, pesseta 5. Roob antisifilitich, lo Frasco, pessetas 4. Pera provincias afegir pessetas 1'00. Dits medicaments están de venta en totes las Farmacias. A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Droguería de D. Francisco Freixa Plassa de Prim, 1.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha meregut la primera edició d'aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que s'ha agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir á sa reimpressió al castellá, degudamentamentada.

Dita CARTILLA la forma un volúmen en 8.º major de 410 páginas y s'von al preu de 6 rals l'exemplar en aquesta impremta.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSES

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Agost de 1900

Línea directa para 'l Rio de la Plata

Sortiran de Barcelona directament para Montevideo y Buenos-Aires los magnífichs y rápids vapors francesos

lo dia 11 de Agost lo vapor «Espagne»
lo dia 21 de » lo » «France»

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.ª, Plassa de Palacio.—Barcelona.

Ferrocarril econòmic de Reus á Salou

Servey de trens

que regirá desde 11 de Juliol de 1900.

SORTIDAS DE REUS

A las	4'10	matí
»	5'45	»
»	7'20	»
»	8'09	»
»	9'00	»
»	10'48	»
A las	12'35	tarde
»	2'32	»
»	3'14	»
»	3'56	»
»	4'38	»
»	5'20	»
»	6'02	»
»	6'44	»
»	7'24	»

SORTIDAS DE SALOU

A las	4'56	matí
»	6'30	»
»	7'21	»
»	8'10	»
»	10'01	»
»	10'49	»
A las	2'33	tarde
»	3'15	»
»	3'57	»
»	4'39	»
»	5'21	»
»	6'03	»
»	6'45	»
A las	7'25	nit
»	8'15	»

Servey de trens combinats desde la Clo-sa de Mestres á la estació.

SORTIDAS DE LA CLOSA DE MESTRES

Matí: 5'40, 7'12, 8'00, 8'45, 10'40.

Tarde: 12'30, 2'15, 3'10, 3'52, 4'34, 5'16, 5'58, 6'40, 7'20.

Lo tren que surt de Reus á las 4'10 del matí y 'l que surt de Salou á las 8'15 de la nit no tenen enllàs ab lo tranvia.

Servey dels trens de viatjers

De Mora á Reus

SORTIDA

4'49 m.
5'45 m.
8'41 m.
12'02 t.
5'23 t.

tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe
tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.....
tren mercancias cotxes de 2.ª y 3.ª classe
tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe
tren de mercancias ab cotxes de 2.ª classe

ARRIBADA

7'54 m.
7'01 m.
12'31 t.
1'53 t.
8'48 n.

De Reus á Mora

SORTIDA

7'01 m.
1'26 t.
3'28 t.
7'03 n.
9'23 n.

tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe
tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe
tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe
tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe
tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.....

ARRIBADA

9'49 m.
1'13 t.
6'29 t.
10'06 n.
10'31 n.

De Reus á Barcelona

SORTIDA

4'43 m.
4'43 m.
7'09 m.
1'01 t.
1'59 t.
6'35 t.

tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe (1)
» » » » » » » » » »
tren exprés ab cotxes de primera classe.....
tren de mercancias ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe
tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe.....
tren mixto ab cotxes de 2.ª classe (2).....

ARRIBADA

8'22 m.
9'44 m.
9'24 m.
7'34 n.
8'08 t.
10'13 n.

De Barcelona á Reus

SORTIDA

5'25 m.
9'54 m.
11'15 m.
1'55 t.
7'02 t.

tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (3)
tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe
tren mercancias ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe
tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe
tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.....

ARRIBADA

10'17 m.
1'04 t.
6'35 t.
5'34 t.
9'45 n.

Reus, 1 de Juliol de 1900.

- (1) Trashedort á Sant Vicens.
- (2) Idem á Roda y Sant Vicens.
- (3) Idem á Sant Vicens y Roda.

OJO = AGRICULTORS = OJO

Si volen conservar vostra Vinya, Olivera, Taronjer Llimoner y arbres fruyters, proben lo polvo SUBLIMIOR que á donat molt bons resultats á Fransa, segons marca registrada que posseheix son inventor y fabricant, Mr. Cleria de Toulouse, contra las malalties Mildiu, Blach Rot, Oidium, Codrilis, Antreaenosa, Ayrals, Pulgons diversos Altiss, Lliquens y Musgos, sense necessitat de sofre ni sulfat.

Dirigirse á son representant en aquests D. MATÍAS ESTEVE, (kiosco), passalg Mata.

Tipògraf general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.
De venta en totes las buenas farmacias y principales droguerías.